សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៥០)

ឯកសារលេខ D308/3/1/8

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

D308/3/1/8

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

Pre-Trial Chamber
Chambre Preliminaire

តាមនាមប្រជារាស្ត្រខ្មែរ និងតាមនាមអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ ៥០)

ចំពោះមុខ:	ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន	ជាប្រធាន
	ចៅក្រម Olivier BEAUVALLET	
	ចៅក្រម និយ ថុល	
	ចៅក្រម Kang Jin BAIK	
	ចៅក្រម ហួត វុទ្ធី	
កាលបរិច្ឆេទ:	ថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧	

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception): 29 / 08 / 2017
ម៉ោង (Time/Heure): 14:00
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: SANN RADA

សម្ងាត់

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ ពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់ចម្លើយតបទៅ នឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងដីកាដំណោះស្រាយ និងការអញ្ជើញឲ្យដាក់សារណា

<u>សហព្រះរាជអាជ្ញា:</u>

ជា លាង
Nicholas KOUMJIAN

<u>សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ចែម:</u>

ប៊ិត ស៊ាងលីម
Wayne JORDASH

<u>មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី</u>

ជេត វណ្ណលី
ហុង គីមសួន
គីម ម៉េងឃី
ឡោ ជុនធី
សំ សុគង់
ស៊ិន សុវ៉ន
ទី ស្រីនណា
វ៉េន ពៅ

Laure DESFORGES
Isabelle DURAND
Emmanuel JACOMY
Martine JACQUIN
Lyma NGUYEN

ផ្លូវជាតិលេខ៤ ស/ក ចោមចៅ ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រ ៧១ ទូរស័ព្ទ (៨៥៥) ០២៣-២១៩-៨១៤ ទូរសារ (៨៥៥) ០២៣-២១៩-៨៤១ គេហទំព័រ www.eccc.gov.kh
National Road 4, Chaom Chau, Porsenchey, PO Box 71, Phnom Penh, Cambodia Tel: (855) 023 219 814 Fax: (855) 023 219 841 Web: www.eccc.gov.kh

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRELIMINAIRE
E.C.C.C. * C.E.T.C.

អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ("អ.វ.ត.ក") បានទទួល "សំណើរបស់សហមេធាវីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ សុំពន្យារពេល និងសុំការអនុញ្ញាតដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ជាភាសាអង់គ្លេសសិន ដោយសំណៅជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់តាមក្រោយ" ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ("សំណើ")[1]។

I. ប្រវត្តិនីតិវិធី

1. នៅថ្ងៃទី ២២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញសេចក្ដីសម្រេចនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយរបស់ខ្លួន ដោយបានលើកលែងបទចោទទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១[2] ហើយនៅថ្ងៃដដែលនោះ បានបដិសេធពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ ("ដីកាសម្រេចបដិសេធ")[3]។

2. នៅថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ("ដីកាដំណោះស្រាយ")[4] ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ("បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍")[5]។

3. នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិបានដាក់សំណើ។ នៅថ្ងៃទី ២១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ សហមេធាវីការពារក្ដី អ៊ុម ថែម បានដាក់

---

[1] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស ("សំណុំរឿង ០០៤/១") សំណើរបស់សហមេធាវីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ សុំពន្យារពេល និងសុំការអនុញ្ញាតដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ជាភាសាអង់គ្លេសសិន ដោយសំណៅជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់តាមក្រោយ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកសារ D308/3/1/4 ("សំណើ")។

[2] សំណុំរឿង ០០៤/១ ដីកាដំណោះស្រាយ (ផ្នែកសម្រេចសេចក្ដី) ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកសារ D308។

[3] សំណុំរឿង ០០៤/១ ដីកាសម្រេចលើភាពអាចទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកសារ D307។

[4] សំណុំរឿង ០០៤/១ ដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកសារ D308/3។

[5] សំណុំរឿង ០០៤/១ បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកសារ D308/3/1/1 ត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧។

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRELIMINAIRE E.C.C.C. C.E.T.C.

ចម្លើយតប[6] ហើយនៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ[7] និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ[8] បានដាក់ការឆ្លើយតប។

II. សារណា

4. សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិស្នើសុំពន្យារពេលរហូតដល់ថ្ងៃទី ៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧ ក្នុងការដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អនុលោមតាមវិធាន ៣៩(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងសុំការអនុញ្ញាតដាក់ចម្លើយតបរបស់របស់ខ្លួនជាភាសាអង់គ្លេសសិន ចំណែកសំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់តាមក្រោយ អនុលោមតាមមាត្រា ៧.២ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ អ.វ.ត.ក[9]។ គាត់លើកឡើងថា សំណើសុំពន្យារពេលមានយុត្តិកម្មសំអាងហេតុជាចាំបាច់ ដោយពិចារណាដល់ភាពស្មុគ្រស្មាញនៃបញ្ហានានាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ និងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ព្រមទាំងការថយចុះនូវធនធានដែលសហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទទួលបាននាពេលបច្ចុប្បន្ន[10]។ គាត់អះអាងបន្ថែមថា សំណើសុំ

---

[6] សំណុំរឿង ០០៤/១ ចម្លើយតបរបស់ អ៊ឹម ចែម ទៅនឹងសំណើរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ សុំពន្យារពេល និងសុំការអនុញ្ញាតដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយមានសំអាងហេតុ ជាភាសាអង់គ្លេសមុនសិន ដោយសំណៅជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់តាមក្រោយ (D308/3/1/4) ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកសារ D308/3/1/5 ("ចម្លើយតប")។

[7] សំណុំរឿង ០០៤/១ ការឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិទៅនឹងចម្លើយតបរបស់ អ៊ឹម ចែម (D308/3/1/5) ទៅនឹងសំណើរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ សុំពន្យារពេល និងសុំការអនុញ្ញាតដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយមានសំអាងហេតុ ជាភាសាអង់គ្លេសមុនសិន ដោយសំណៅជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់តាមក្រោយ ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកសារ D308/3/1/6 ("ការឆ្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី")។

[8] សំណុំរឿង ០០៤/១ ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទៅនឹងចម្លើយតបរបស់ អ៊ឹម ចែម ទៅនឹងសំណើសុំរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកសារ D308/3/1/7 ("ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ")។

[9] សំណើ កថាខណ្ឌ ១។

[10] សំណើ កថាខណ្ឌ ២។

E.C.C.C. C.E.T.C. PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRÉLIMINAIRE

ដាក់ចម្លើយតបរបស់គាត់ជាភាសាអង់គ្លេសសិន មានយុត្តិកម្ម ដោយសារអង្គភាពបកប្រែភាសាពុំអាចបកប្រែឯកសារនេះចប់សព្វគ្រប់មុនខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧ បានទេ[11]។

5. សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ចែម ឆ្លើយតបថា ទាំងសំណើ និងចម្លើយតបនាពេលខាងមុខរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍គួរតែត្រូវបានច្រានចោល ដោយសារកង្វះ*ការជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងព្យសនកម្ម* (locus standi)[12]។ ពួកគេលើកឡើងថា ដោយសារអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលតំណាងដោយសហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិមិនបានជំទាស់តវ៉ាទៅនឹងដីកាសម្រេចបដិសេធ ពួកគេលែងត្រូវបានចាត់ទុកជាភាគីនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១ ទៀតហើយ ហេតុនេះពួកគេពុំមានសិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញយោបល់ឡើយ[13]។ សហមេធាវីអះអាងបន្ថែមថា ទោះបីអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានឋានៈក្តី តែព្យសនកម្មដែលពួកគេបានលើកឡើងថាបានទទួលរង ក៏មិនជាប់ទាក់ទងទៅនឹងបទចោទប្រកាន់ អ៊ឹម ចែម ដែរ[14]។ ពួកគេយល់ឃើញថា សំណើគឺជាការស្នះស្នែង*ដាក់ស្តែង*ដែលមិនអាចទទួលការអនុញ្ញាត ក្នុងការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងពីការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយដែលមិនទាន់ពេលវេលា ដែលជាការល្មើសទៅនឹងវិធានផ្ទៃក្នុង[15]។

6. សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិមិនយល់ស្របថា ការមិនបានជំទាស់តវ៉ាទៅនឹងដីកាសម្រេចបដិសេធ ធ្វើឱ្យបាត់បង់សំឡេងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ពីសំណុំរឿង ០០៤/១ ទេ ដោយសារថា វាជាបញ្ហាកង្វះយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក ទៅលើ អ៊ឹម ចែម ទាំងស្រុង មិនមែនជាកំហុសផ្នែកនីតិវិធីនៅក្នុងការដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឡើយ[16]។ គាត់ឆ្លើយតបថា គេពុំអាចជំទាស់តវ៉ាទៅនឹងភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួន

---

[11] សំណើ កថាខណ្ឌ ៣។

[12] ចម្លើយតប កថាខណ្ឌ ២, ១៣។

[13] ចម្លើយតប កថាខណ្ឌ ២, ១៣-១៥។

[14] ចម្លើយតប កថាខណ្ឌ ១៦។

[15] ចម្លើយតប កថាខណ្ឌ ១៣, ១៧-១៩។

[16] ការឆ្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៥។

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRÉLIMINAIRE E.C.C.C * C.E.T.C

ជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានទេ ដោយសារមូលដ្ឋានគតិយុត្តិរបស់ដីកាសម្រេចបដិសេធ និង អង្គហេតុដែលថា យុត្តិកម្មគតិយុត្តិដែលជាមូលដ្ឋានរបស់ដីកានេះមិនត្រូវបានចេញនៅឡើយទេ រហូតដល់ថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧[17]។ គាត់គូសបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការចូលរួមក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានទទួលស្គាល់[18] និងសារៈសំខាន់នៃការអនុវត្តឱ្យពួកគេអាចបញ្ចេញមតិយោបល់ទៅលើបញ្ហានានាដែលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេ ដើម្បីជាប្រយោជន៍យុត្តិធម៌[19]។ សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិលើកឡើងបន្ថែមថា សារណារបស់គាត់នឹងមិនលើកឡើងនូវមូលដ្ឋានថ្មីៗនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទេ តែលើកឡើងនូវ "យុត្តាធិការផ្តាច់មុខរបស់ អ.វ.ត.ក នៅក្នុងផ្នែកនៃ [ដីកាដំណោះស្រាយ] ពោលគឺ ផ្នែក ២.១.១ ដែលផ្តោតទៅលើជំហររបស់ អ.វ.ត.ក នៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់កម្ពុជា"[20]។ តាមយោបល់របស់គាត់គឺថា ផលប្រយោជន៍របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទទួលរងឥទ្ធិពលយ៉ាងធំធេងដោយការសន្និដ្ឋានថា ការបង្កើត អ.វ.ត.ក មានគោលបំណងដកហូតយុត្តាធិការទៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់ផ្សេងទៀតដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យពីតុលាការជាតិនៅកម្ពុជា[21]។ ជាជម្រើសម្យ៉ាងទៀត គាត់ស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតឱ្យដាក់សេចក្តីកត់សម្គាល់មួយចំពោះសំណុំរឿង ០០៤/១ ឬអនុញ្ញាតឱ្យដាក់សារណា*របស់អ្នកដែលមិនមែនភាគីក្នុងរឿងក្តី*[22]។

7. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិឆ្លើយតបថា សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ចែម ដាក់បញ្ចូលគ្នាជារឿងតែមួយនូវសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងការបដិសេធចំពោះពាក្យសុំរបស់ពួកគេ អនុលោមតាមវិធាន ២៣*ស្ទួន*(៣) ៧៧*ស្ទួន* និង ៧៤(៤)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងសិទ្ធិរបស់ពួកគេក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ អនុលោមតាមវិធាន

---

[17] *ដូចយោងខាងលើ*។

[18] ការឆ្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៣-៥។

[19] ការឆ្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៤។

[20] ការឆ្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៧។

[21] ការឆ្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៦, ៨។

[22] ការឆ្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៩-១០។

PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRELIMINAIRE
E.C.C.C * C.E.T.C

៧៤(៤)(ខ)[23]។ នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ ដោយសារមូលហេតុតែមួយគត់សម្រាប់ការបដិសេធពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគឺជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានទៅលើយុត្តាធិការបុគ្គល នៅក្នុងបរិបទនៃការលើកលែងការចោទប្រកាន់នោះ ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចបដិសេធជារឿងឥតប្រយោជន៍[24] ហើយការសន្និដ្ឋានថាពុំមានសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ នឹងបដិសេធមិនឱ្យមានដំណោះស្រាយតែមួយគត់ដែលបើកចំហសម្រាប់ពួកគេ[25]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលើកឡើងបន្ថែមថា ពុំមានការសម្រេចលើអង្គហេតុចំពោះពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទេ ហើយថា សេចក្តីសន្និដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនឹងព្យសនកម្មដែលបានលើកឡើងថាបានទទួលរងនោះនឹងក្លាយជាបុរេវិនិច្ឆ័យទៅលើបញ្ហាស្នូលនានានៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនខាន[26]។ ចុងក្រោយ គាត់អះអាងថា វិធាន ៧៤(៤)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង គួរត្រូវបានបកស្រាយដើម្បីឱ្យស្របជាមួយនឹងគម្រោងចូលរួមយ៉ាងពេញលេញរបស់ អ.វ.ត.ក ជាពិសេសទៅលើអ្វីដែលសំខាន់ និងជាស្ថាពរ ដូចការលើកលែងការចោទប្រកាន់[27]។

III. ពិភាក្សា

8. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសូមរម្លឹកថា វិធាន ២៣ស្ទួន(២) និង ២៣ស្ទួន(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា៖

> ២. ជនរងគ្រោះដែលមានបំណងចង់តាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវដាក់ពាក្យសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ [...]។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចបដិសេធពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរហូតដល់កាលបរិច្ឆេទចេញដីកាដំណោះស្រាយ។ ដីកានេះត្រូវបើកផ្លូវឱ្យប្តឹងឧទ្ធរណ៍សង្ខេប ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដោយអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូចដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍សង្ខេបនេះ មិនផ្អាកដំណើរការនីតិវិធីទេ។ *លើកលែង និងលុះត្រាតែពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបានបដិសេធចោល*

[23] ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ កថាខណ្ឌ ២។

[24] ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ កថាខណ្ឌ ៣។

[25] ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ កថាខណ្ឌ ៥។

[26] ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ កថាខណ្ឌ ៦។

[27] ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ កថាខណ្ឌ ៧-៩។

PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRÉLIMINAIRE E.C.C.C E.C.T.C

អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចអនុវត្តសិទ្ធិជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបាន [សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម]។

៣. នៅពេលចេញដីកាដំណោះស្រាយ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវសម្រេចអំពីភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលនៅសេសសល់ទាំងអស់ ដោយដីកាដោយឡែក។ ដីកានេះត្រូវបើកផ្លូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍សង្ខេប ដោយភាគី ឬ អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូចដែលមានចែងក្នុងវិធាន ៧៧ស្ទួន។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍សង្ខេបនេះមិនផ្អាកដំណើរការនីតិវិធីទេ។ [...]"

9. វិធាន ៧៤(៤)(ខ) និង (ច) ចែងបន្ថែមទៀតថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីការបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត "ដែលមិនទទួលពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី" និង ប្រឆាំងនឹង "ដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ ក្នុងករណីដែលសហព្រះរាជអាជ្ញា ធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែរ"។

10. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលតំណាងដោយសហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ ពុំបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចបដិសេធ អនុលោមតាមវិធាន ៧៤(៤)(ខ) និង ៧៧ស្ទួន នៃវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ ហើយក៏មិនបានព្យាយាមដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ អនុលោមតាមវិធាន ៧៤(៤)(ច) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះដែរ។ ប៉ុន្តែ ពួកគាត់ស្នើសុំពន្យារពេលដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិចូលរួមរបស់ខ្លួនតាមរយៈការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ។

11. ទោះបីជាអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់សិទ្ធិចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី រួមមាន សិទ្ធិដាក់ចម្លើយតប និងការឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ភាគីដទៃទៀត និងជាទូទៅក្នុងគោលបំណងដើម្បី "គាំទ្រដល់ការចោទប្រកាន់" ក៏ដោយ ក៏អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់បុព្វសិទ្ធិនីតិវិធីបែបនេះផ្តល់ឲ្យសម្រាប់តែដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលជាក់ស្តែងចូលរួមក្នុងកិច្ចដំ

ណើរការនីតិវិធីប៉ុណ្ណោះ[28]។ ជាពិសេស នៅដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ទោះបីជាអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្លាយជាភាគី និងមានសិទ្ធិជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អនុលោមតាមវិធាន ២៣ស្ទួន(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងក៏ដោយ ក៏ពួកគាត់អាចអនុវត្តសិទ្ធិចូលរួមបាន "*លុះត្រាតែត្រូវបានបដិសេធ*" ប៉ុណ្ណោះ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈបច្ចុប្បន្ននេះ ដោយមានការបដិសេធ និងដោយខកខានមិនបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅនឹងដីកាសម្រេចបដិសេធនោះ អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលតំណាងដោយសហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ មិនអាចចាត់ទុកតាមផ្លូវច្បាប់ថាជាភាគីនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតទៅទៀតបានទេ ដូច្នេះហើយពួកគាត់មិនអាចអនុវត្តបុព្វសិទ្ធិនីតិវិធីក្នុងការដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានទេ។

12. ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់លក្ខណៈពិសេសនៃរឿងក្តី និងអង្គហេតុដែលថា ដីកាសម្រេចបដិសេធជាប់ទាក់ទងដោយស្វ័យប្រវត្តិទៅនឹងដីកាដំណោះស្រាយដែលលើកលែងការចោទប្រកាន់ទាំងមូល។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏យល់ឃើញផងដែរថា ដោយពិចារណាទៅលើសារៈសំខាន់នៃបញ្ហានានាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ និងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ វាជាផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ក្នុងការផ្តល់ឱកាសឱ្យសហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិបញ្ចេញនូវទស្សនៈរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលគាត់តំណាងឱ្យ ជាពិសេសប្រសិនបើសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់គាត់កំណត់ត្រឹមបញ្ហាជាក់លាក់អំពីជំហររបស់ អ.វ.ត.ក នៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់កម្ពុជា (ផ្នែក ២.១.១ នៃដីកាដំណោះស្រាយ)[29]។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ស្របទៀតថាការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានណាមួយអំពីទំនាក់ទំនងរវាងព្យសនកម្មដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានទទួលរង និងការចោទប្រកាន់នានានោះ គឺជាការមិនពាក់ព័ន្ធឡើយនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ។

13. ដោយពិចារណាទៅលើហេតុផលខាងលើ ផ្អែកលើយុត្តាធិការឥស្សរចិត្តរបស់ខ្លួន និងទៅលើវិធាន ៣៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គបុរេជំនុំជម្រះស្នើឱ្យសហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ ដាក់

[28] សំណុំរឿង ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ F10/2 កថាខណ្ឌ ១១-១៥។

[29] សូមមើល ការឆ្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៦-៧។

PRE-TRIAL CHAMBER * E.C.C.C. * C.E.T.C. CHAMBRE PRÉ

សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៥០)

ឯកសារលេខ D308/3/1/8

សារណាមិនឱ្យលើសពីចំនួន ១៥ ទំព័រ ដែលកម្រិតត្រឹមបញ្ហាជាក់លាក់អំពីជំហររបស់ អ.វ.ត.ក នៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់កម្ពុជា (ផ្នែក ២.១.១ នៃដីកាដំណោះស្រាយ) នៅត្រឹមថ្ងៃទី ៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧ ជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនសិន ដោយដាក់សំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរតាមក្រោយ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតបន្ថែមទៀតឱ្យភាគីនានាឆ្លើយតបទៅនឹងសារណារបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ នៅក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីសារណានេះជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ។

យោងតាមហេតុផលខាងលើនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចជាឯកច្ឆន្ទ៖

- **បដិសេធ** សំណើនេះ។

- **ស្នើ** ឱ្យសហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ ដាក់សារណាមិនឱ្យលើសពីចំនួន ១៥ ទំព័រ ដែលកម្រិតត្រឹមបញ្ហាជាក់លាក់អំពីជំហររបស់ អ.វ.ត.ក នៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់កម្ពុជា (ផ្នែក ២.១.១ នៃដីកាដំណោះស្រាយ) នៅត្រឹមថ្ងៃទី ៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧ ជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនសិន ដោយដាក់សំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរតាមក្រោយ ឱ្យបានឆាប់បំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

- **អនុញ្ញាត** ឱ្យភាគីនានាដាក់ចម្លើយតបដែលមានចំនួន ១៥ ទំព័រ ទៅនឹងសារណារបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាតិ នៅក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីសារណានេះជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ។

អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីសម្រេចនេះបិទផ្លូវតវ៉ា។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧

ប្រធាន **អង្គបុរេជំនុំជម្រះ**

ប្រាក់ គឹមសាន Olivier BEAUVALLET **ន័យ ធុល** Kang Jin BAIK **ហួត វុទ្ធី**